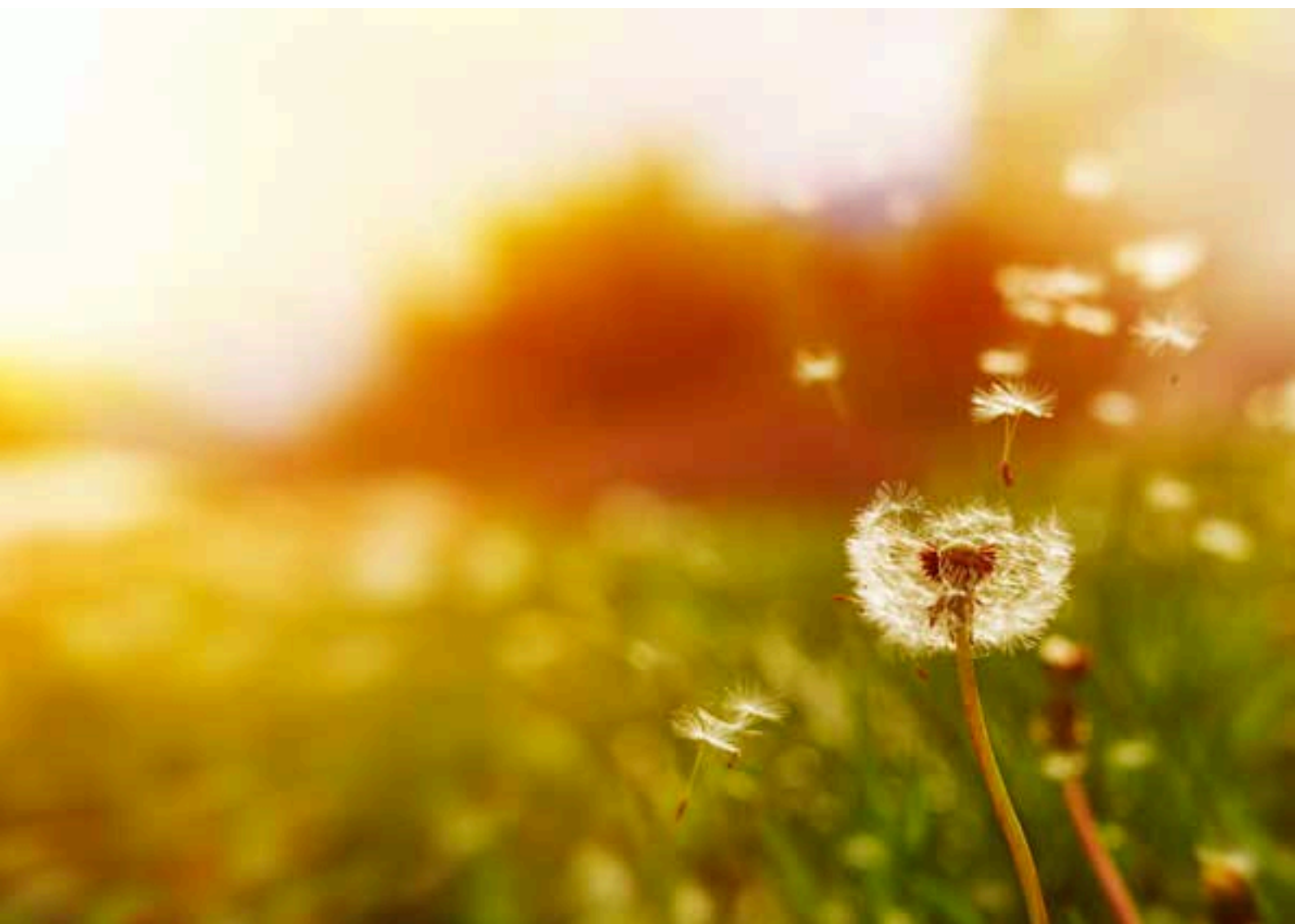

Anti-Covid19: Μέτρα Προστασίας και Στήριξης των Επιχειρήσεων

Τεύχος 01 · 10 Απριλίου 2020

Η αιφνίδια και έκτακτη εξάπλωση της πανδημίας **#COVID19** εντείνει καθημερινά την ανησυχία της παγκόσμιας κοινότητας για τις επιπτώσεις της. Αναμφισβήτητα, έχουμε να κάνουμε με μια παγκόσμια κρίση που αιφνιδίασε τόσο τις επιχειρήσεις όσο και κοινωνίες.

Πρόκειται για ένα γεγονός που βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα θα επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την ισορροπία του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος και θα επαναπροσδιορίσει νομοτελειακά το επιχειρησιακό οικοσύστημα ανά τον κόσμο.

Οι προκλήσεις που ανακύπτουν απαιτούν τον επαναπροσδιορισμό των μέχρι σήμερα συμβατικών επιχειρηματικών και λειτουργικών μοντέλων σε πολλούς κλάδους κι αγορές της ελληνικής και διεθνούς οικονομίας, για να καταφέρουν να ανταπεξέλθουν σε αυτή την πρωτόγνωρη νέα πραγματικότητα.

Ήδη πολλές είναι οι επιχειρήσεις που βιώνουν την κρίση αυτή έχοντας διακόψει τη λειτουργία τους ενώ άλλες είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα επηρεαστούν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό.

Παρακολουθώντας την πορεία και την εξέλιξη της επιδημίας στη χώρα μας, στην ΣΟΛ Crowe έχουμε ενσωματώσει στην επιχειρησιακή μας λειτουργία νέες διαδικασίες που στόχο έχουν τη διασφάλιση της αδιάκοπης συνέχισης των παρεχόμενων υπηρεσιών μας προς εσάς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

03

Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός στην εποχή της πανδημίας

10

Επιστρεπτέα Προκαταβολή:

Κρατική ενίσχυση μέσω χαμηλότοκης μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης προς τις πληγείσες επιχειρήσεις

14

Η επανατοποθέτηση του Ελληνικού τουρισμού στο παγκόσμιο «restart»

19

Crowe Pandemic Response App:

εργαλείο για την αξιοποίηση των δεδομένων και τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων για τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις

01. Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός στην εποχή της πανδημίας

Η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί από την πανδημία του Κορωνοϊού έχει πλέον σημαντικές επιπτώσεις στην καθημερινή λειτουργία της αγοράς σε όλη την υφήλιο. Οι υγειονομικές οδηγίες/ συστάσεις επιμένουν για ελαχιστοποίηση των μετακινήσεων και παραμονή στο σπίτι και οι κυβερνήσεις αλλά και οι επιχειρήσεις επιβάλλουν περιοριστικά μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση (lockdown).

Πρακτικά οι συνέπειες αυτών των αποφάσεων αλλά και της κατάστασης που διαμορφώνεται στην καθημερινότητα των επιχειρήσεων είναι η οριστική ακύρωση ή έστω η επ' αόριστο αναβολή δια ζώσης συναντήσεων, συνεργασιών και επισκέψεων είτε στους χώρους της ίδιας επιχείρησης είτε σε χώρους/ γραφεία

τρίτων (πελατών, προμηθευτών, συνεργατών κλπ.). Είναι σαφές πως σημαντικές επιχειρησιακές διαδικασίες επηρεάζονται, αναβάλλονται ή/και τροποποιούνται αντίστοιχα ειδικά εκεί όπου εκλείπουν οι υποδομές που θα επέτρεπαν τον εναλλακτικό τρόπο διεξαγωγής τους χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία.

Για κάποιους κλάδους βέβαια, η φυσική παρουσία, στον άλφα ή βήτα βαθμό, παραμένει και θα συνεχίσει να είναι απαραίτητη όπως για παράδειγμα στο κλάδο της υγείας, των κατασκευών, των logistics και των υπηρεσιών ασφάλειας. Για τους υπόλοιπους κλάδους, η Ψηφιακή Τεχνολογία παρέχει σήμερα τις κατάλληλες λύσεις για διαρκή και ποιοτικότερη συνδεσιμότητα, διαδραστική επικοινωνία, αυτοματοποίηση των διαδικασιών και άρα στον περιορισμό του κινδύνου της διατάραξης της κανονικότητας

της λειτουργίας της επιχείρησης. Σήμερα λόγω της πανδημίας COVID-19 αναδεικνύεται ο κρίσιμος ρόλος του Ψηφιακού Μετασχηματισμού (Digital Transformation) στη βελτίωση της Επιχειρησιακής Συνέχειας και επιβεβαιώνεται πως, ειδικά σε ανάλογες κρίσεις όπως αυτή που βιώνουμε στις μέρες μας και σε ότι επακολοθηθεί, η Ψηφιακή Τεχνολογία αποτελεί εχέγγυο για την ίδια την επιβίωση των επιχειρήσεων στους περισσότερους κλάδους της αγοράς.

Ορίζοντας τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό

Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός ορίζεται ως η υιοθέτηση και υλοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών και λύσεων από την επιχείρηση έτσι ώστε να αυτοματοποιείται ουσιαστικά ο τρόπος της λειτουργίας της μεταβάλλοντας θεμελιωδώς το μοντέλο απόδοσης αξίας στους πελάτες της. Δεν έχει να κάνει απλώς με την εφαρμογή περισσότερης τεχνολογίας αλλά κυρίως με την υιοθέτηση τεχνολογικών λύσεων σε περιοχές που δεν υπήρχαν πριν.

Μέσω της ενοποίησης και αυτοματοποίησης των διεργασιών και λειτουργιών που παρέχει η ψηφιακή τεχνολογία τόσο τα στελέχη και το προσωπικό όσο και οι πελάτες, προμηθευτές καθώς επίσης όποιοι άλλοι τρίτοι, συνεργάτες έχουν τη δυνατότητα της διαρκούς εξ' αποστάσεως μεταξύ τους διαδραστικής επικοινωνίας, συνδεσιμότητας και πρόσβασης με τα συστήματα της επιχείρησης αλλά και τρίτων επιτρέποντας την αδιατάρακτη δημιουργία αξίας.

Με την υιοθέτηση των βέλτιστων πρακτικών που περιγράφονται παρακάτω, οι οποίες αποτελούν εν τέλει τους πυλώνες του ψηφιακού μετασχηματισμού, είναι βέβαιο πως θα βελτιωνόταν η επιχειρησιακή συνέχεια ειδικά σε καταστάσεις παρόμοιες με αυτή της πανδημίας Covid-19 αλλά και στο περιβάλλον που φαίνεται να διαμορφώνεται στο άμεσο μέλλον ως αποτέλεσμα της σημερινής κρίσης.

Απομακρυσμένη Πρόσβαση (Remote Access)

Μέσω ασφαλούς σύνδεσης όπως αυτή που βασίζεται στην τεχνολογία Virtual Private Network (VPN) για την απομακρυσμένη πρόσβαση σε εταιρικά δίκτυα/ υποδομές, εφαρμογές και δεδομένα παρέχεται ουσιαστικά η δυνατότητα της τηλεργασίας η οποία αποδεικνύεται εξαιρετικά πολύτιμη αποδείχτηκε στις μέρες μας εν μέσω πανδημία όπου το motto που κυριαρχεί είναι “Stay home – Working from Home” αλλά και προβλέπεται να παραμείνει και στο νέο τοπίο που θα διαμορφωθεί μετά τη λήξη της παρούσας κρίσης. Εφαρμογές και δεδομένα δεν χρειάζεται πλέον να τηρούνται τοπικά αλλά κεντρικά, κάτι που συμβάλει αφενός στην αποτελεσματικότερη και καλύτερη διαχείριση και αφετέρου στον υψηλότερο βαθμό ασφάλειας.

Ψηφιοποίηση/Αυτοματοποίηση Διεργασιών

(Digitalization of Processes)

Η ψηφιοποίηση των διαδικασιών (εκεί που ακόμη υφίστανται χειροκίνητες) μέσω της υλοποίησης σύγχρονων εφαρμογών λογισμικού αλλά και η περαιτέρω αυτοματοποίηση ήδη ψηφιοποιημένων διαδικασιών έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, η ανθρώπινη παρέμβαση αποτελούν βασικούς παράγοντες για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής συνέχειας. Στις μέρες της καραντίνας επιβεβαιώνεται πως μόνο όσες επιχειρήσεις (λιανικού εμπορίου κυρίως) είχαν επενδύσει στην υλοποίηση υποδομών ηλεκτρονικού καναλιού πωλήσεων (e-commerce) είδαν τους τζίρους τους να μην επηρεάζονται ιδιαίτερα και σε κάθε περίπτωση να μην παρουσιάζουν κάθετη πτώση. Και βέβαια προφανώς ο βαθμός επιχειρησιακής συνέχειας είναι

γραμμική συνάρτηση του βαθμού ολοκλήρωσης (integration) της εφαρμογής του ηλεκτρονικού εμπορίου με τις Back-Office εφαρμογές εμπορικολογιστικού κυκλώματος δηλαδή τα συστήματα διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (τα γνωστά ERP). Ένα άλλο εξίσου με το προηγούμενο χαρακτηριστικό παράδειγμα της σημαντικότητας της αυτοματοποίησης αποτελούν οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που παρέχει το κράτος για τις σχέσεις του με τις επιχειρήσεις η ανάγκη των οποίων αποδεικνύεται υπερ-πολύτιμη σε καταστάσεις κρίσεων (όπως της σημερινής πανδημίας) για τη συνέχεια των εργασιών.

Διαδικτυακές Πλατφόρμες Συνεργασίας (Online Collaboration Platforms)

Οι λύσεις των Collaboration Platforms (όπως π.χ. τα δημοφιλή Microsoft Teams και SharePoint) επιτρέπουν την εξ' αποστάσεως συνεργασία της κοινής ομάδας Έργου παρόχου (προμηθευτή) υπηρεσιών και πελάτη. Πρακτικά παρέχουν το μέσο για την οργανωμένη ανταλλαγή και διαχείριση στοιχείων/ εγγράφων (διαθέτοντας εργαλεία και δυνατότητες όπως π.χ. το version control κ.ά) αλλά και την παρακολούθηση της προόδου εργασιών έτσι ώστε να εξυπηρετείται η επίτευξη των στόχων και η επιτυχής ολοκλήρωση έργων ανεξαρτήτως των περιορισμών που τίθενται λόγω φυσικών αποστάσεων καθώς επίσης γενικότερα με ελαχιστοποίηση δια ζώσης συνεργασιών. Όταν το “μένουμε σπίτι” μετατρέπεται από συλλογική σε ατομική ευθύνη για όλους και η τηλεργασία γίνεται επιτακτική ανάγκη η χρήση των διαδικτυακών πλατφόρμων συνεργασίας

αναδεικνύεται ως ιδιαίτερα κρίσιμη για τη συνέχεια των εργασιών.

Τηλεδιασκέψεις και διαδικτυακές συνομιλίες (Video Conferencing and Chat)

Παρουσιάσεις, εκπαιδεύσεις και συναντήσεις μπορούν εύκολα να πραγματοποιηθούν μέσω βιντεοδιασκέψεων. Ειδικά στην “εποχή της καραντίνας” οι βιντεοκλήσεις αποτελούν πολύτιμο εργαλείο και για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες στις οποίες απαιτείται ανθρώπινη διεπαφή (human interaction). Υψηλής ποιότητας υπηρεσίες βιντεοδιασκέψεων και εργαλεία διαμοιρασμού οθόνης (screen-sharing) θεωρούνται κυρίως όσα συνεργάζονται και ενσωματώνουν τις λειτουργίες τους με επιχειρησιακές εφαρμογές όπως για παράδειγμα το Outlook. Πληθώρα τέτοιων εργαλείων παρέχονται σήμερα (π.χ. GoToMeeting, Zoom, Skype κλπ.). Παράλληλα εφαρμογές μηνυμάτων (Chat Applications) χρησιμοποιούνται εναλλακτικά εκεί που η άμεση επικοινωνία εξυπηρετείται καλύτερα με το συγκεκριμένο τρόπο.

Διαδικτυακές πλατφόρμες μεταφοράς αρχείων (Online File Sharing)

Οι ανταλλαγές μεγάλων αρχείων ή ευαίσθητων δεδομένων μέσω email (όπως και με χρήση άλλων μέσων) συνήθως δεν είναι εφικτές είτε λόγω τεχνικών περιορισμών που αφορά τον όγκο των διακινούμενων δεδομένων είτε λόγω περιορισμών που θέτουν οι εταιρικές πολιτικές για την προστασία της ασφάλειας και της ιδιωτικότητας. Ηλεκτρονικές Πλατφόρμες διαμοιρασμού αρχείων (File Sharing Platforms), όπως π.χ. το Citrix ShareFile παρέχουν τη δυνατότητα της ανταλλαγής αρχείων με ασφαλή και αποδοτικό τρόπο. Βασικό τους πλεονέκτημα

η δυνατότητα πρόσβασης ανεξαρτήτως γεωγρ. θέσης καθώς επίσης η προστασία της ασφάλειας σε δεδομένα, κείμενα, περιεχόμενα, χρήστες και συσκευές.

Μεταφορά υπηρεσιών στο “σύννεφο”

Μεταφέροντας υπηρεσίες στο Cloud η δυνατότητα πρόσβασης και η ασφάλεια μπορεί (υπό προϋποθέσεις) να αυξηθεί. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί η διάκριση μεταξύ της απλής “τοποθέτησης” servers στο “σύννεφο” (κάτι που ισοδυναμεί με τη προμήθεια απλώς υπολογιστικής ισχύος) όπου η ευθύνη της διαχείρισης παραμένει τελικά εσωτερικά στην εταιρεία με την επιλογή της προμήθειας εφαρμογών λογισμικού (Software as a Service - SaaS) όπου η συνολική συντήρηση και διαχείριση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρεχόμενης υπηρεσίας αλλά και των διαβαθμίσεων που υπάρχουν μεταξύ των δύο αντιδιαμετρικά αντίθετων επιλογών. Προφανώς οι εξειδικευμένοι πάροχοι υπηρεσιών cloud έχουν επενδύσει σημαντικά στην ασφάλεια και είναι σε θέση να διασφαλίσουν τόσο τη διαθεσιμότητα όσο και την προστασία των προσωπικών δεδομένων παρέχοντας (στις περισσότερες των περιπτώσεων) και τις κατάλληλες πιστοποιήσεις και ελεγκτικές γνωμοδοτήσεις.

Συνδεσιμότητα (Connectivity)

Η ψηφιακή εποχή απαιτεί ιδιαίτερα υψηλής ποιότητας 24/7 συνδεσιμότητας. Χωρίς τη δυνατότητα απρόσκοπτης συνδεσιμότητας η ψηφιοποίηση και ο αυτοματισμός των διεργασιών στον οποίο αναφερθήκαμε παραπάνω αλλά και εντέλει όλη η προσπάθεια του επονομαζόμενου ψηφιακού

μετασχηματισμού αν δεν αποδειχθεί σε φενάκη τότε καταλήγει να είναι απλώς αυταπάτη. Η διασφάλιση της συνεχούς και απρόσκοπτης συνδεσιμότητας αναδεικνύεται σε προτεραιότητα η οποία εντάσσεται στο σχεδιασμό για την υλοποίηση της ψηφιακής στρατηγικής. Η εφεδρικότητα, τα αντίγραφα ασφαλείας, οι εναλλακτικές επιλογές διόδευσης και συνδεσιμότητας (όπως π.χ. η εναλλακτική χρήση των δικτύων 4G, 5G στη περίπτωση έκτακτου περιστατικού μη διαθεσιμότητας του δικτύου οπτικών ινών) αποτελούν τις ενδεικνυόμενες επιλογές που συνήθως δεν

απουσιάζουν από κανένα αξιόπιστο πλάνο συνέχειας εργασιών.

Δέσμευση των ανθρώπων (People Engagement)

Τέλος εξίσου αν όχι και περισσότερο κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας του ψηφιακού μετασχηματισμού αποδεικνύεται ο ίδιος ο άνθρωπος. Η υιοθέτηση του νέου μοντέλου εργασίας βασισμένου στην τεχνολογία απαιτεί θεμελιώδεις αλλαγές στις συνήθειες και στη νοοτροπία των ανθρώπων που καλούνται να το υπηρετήσουν σε σχέση με τον τρόπο εργασίας και συνεργασίας τους.

Η πανδημία του κορωνοϊού έχει καταστήσει πλέον επιτακτική ανάγκη την επανεξέταση της ψηφιακής στρατηγικής και ειδικότερα την επίσπευση του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων. Το συμπέρασμα αυτό αποτελεί πλέον κοινή πεποίθηση στην αγορά.

Στο σχεδιασμό της ψηφιακής στρατηγικής στο νέο τοπίο που θα διαμορφωθεί λόγω της πανδημίας είναι απαραίτητο να προβλεφθεί και να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση επιχειρηματικών κινδύνων και ειδικότερα όσων απορρέουν από την χρήση τεχνολογίας (Technology Risk). Εδώ η προσέγγιση επιβάλλεται να είναι διττή:

- Αφενός να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί ένα επαρκές πλαίσιο αυτοματοποιημένων εσωτερικών δικλίδων (Automated internal controls) τα οποία αναφέρονται στις νέες αυτοματοποιημένες, ψηφιακές διαδικασίες ενταγμένες στους επιμέρους κύκλους των επιχειρησιακών διαδικασιών

(process cycles) με την αντικατάσταση ανιχνευτικών και διορθωτικών μέτρων (detective / Corrective measures) με άλλα προληπτικά μέτρα (preventive measures) δηλαδή με την υλοποίηση αυτοματοποιημένων δικλίδων (Automated Controls) και αφετέρου

- Να προστατεύσει την επιχείρηση από αμιγώς κινδύνους κυβερνοασφάλειας (cyber-security risks) καθώς όπως αποδεικνύεται από την εμπειρία της πανδημίας COVID-19 η αυξημένη χρήση και υιοθέτηση της ψηφιακής τεχνολογίας αυξάνει τον κίνδυνο των κυβερνο-απειλών και κυβερνο-επιθέσεων.

Σε σχέση με το δεύτερο, όλες οι αναλύσεις συγκλίνουν, πως οι λόγοι που τα μέτρα προστασίας ασφάλειας στον κυβερνοχώρο αναδεικνύεται σε εξόχως κρίσιμο ζήτημα στις μέρες μας, ειδικά μετά την κρίση της πανδημίας COVID-19, συνδέονται κυρίως με τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- 1.** Ο μεγάλος βαθμός εξάρτησης στις ψηφιακές υποδομές αυξάνει το κόστος της αστοχίας.
- 2.** Το κυβερνοέγκλημα εκμεταλλεύεται το φόβο και την αβεβαιότητα (Η πλειονότητα των επιθέσεων στον κυβερνοχώρο - κάποιες εκτιμήσεις λένε το 98% - βασίζεται σε μεθόδους κοινωνικής μηχανικής -Social Engineering-).
- 3.** Η μεγαλύτερη χρονικά έκθεση στο διαδίκτυο και online συνδέσεις μπορεί δυνητικά να οδηγήσει σε “επικίνδυνες” συμπεριφορές.

Τρία πρακτικά μέτρα συστήνονται έτσι ώστε να παραμείνει κανείς ασφαλής ενώ είναι online:

- 1.** Αναβάθμιση των προτύπων της λεγόμενης “κυβερνο-υγιεινής” (cyber hygiene standards).
- 2.** Ιδιαίτερη προσοχή στην επιβεβαίωση της αυθεντικότητας (π.χ. διευθύνσεων ηλεκτρονικής επικοινωνίας, ιστοτόπων, λογισμικού κλπ.). Δεν ξεχνάμε πως οι ψηφιακοί ιοί διασπείρονται παρόμοια με τους φυσικούς.
- 3.** Εφαρμογή των επίσημων ενημερώσεων λογισμικού (official updates).

Τέλος, αξίζει να επισημανθεί η κρισιμότητα των εξής δράσεων:

- της διαχείρισης του αυξημένου κινδύνου που απορρέει από τις υπηρεσίες τρίτων (Third-Party Risk) καθώς όπως προαναφέραμε αναμένεται αύξηση της εξάρτησης από τέτοιες υπηρεσίες
- της υιοθέτησης μοντέλου και υλοποίησης λύσης για την ενιαία παρακολούθηση όλων των κινδύνων (GRC - Governance Risk Compliance)

δύσκολη συγκυρία και στην κατάσταση που θα προκύψει λόγω της πανδημίας Covid-19 θα δώσει τις αναγκαίες και κατάλληλες λύσεις διαμορφώνοντας ένα νέο, σύγχρονο μοντέλο Επιχειρείν στο οποίο η επιχειρησιακή συνέχεια αλλά και η “συνεχιζόμενη δραστηριότητα” (επιχειρηματική επιβίωση) θα είναι διασφαλισμένες περισσότερο από ποτέ.

Σε κάθε περίπτωση δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως η Ψηφιακή Τεχνολογία και στην παρούσα

02. «Επιστρεπτέα Προκαταβολή»: Κρατική ενίσχυση μέσω χαμηλότοκης μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης προς τις πληγείσες επιχειρήσεις

Με την από 30.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, μεταξύ των οικονομικών μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας, είναι και το προσωρινό μέτρο της κρατικής ενίσχυσης, με τη μορφή της **«Επιστρεπτέας Προκαταβολής»** των πληττόμενων από την έξαρση της νόσου COVID-19 επιχειρήσεων.

• Η **«Επιστρεπτέα Προκαταβολή»**, αφορά κρατική χαμηλότοκη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση προς τις πληγείσες επιχειρήσεις. Χαρακτηρίζεται ως επιστρεπτέα διότι, όλη ή μερική (συναρτάται με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης), θα επιστραφεί στο Κράτος μέσα

στα επόμενα 5 έτη, με περίοδο χάριτος 1 έτος, σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις (σύμφωνα με το από 3/4/2020 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Οικονομικών).

• Το αρχικά συνολικό διατιθέμενο ποσό ανέρχεται σε 1 δισ. ευρώ και ανώτατο όριο, ανά επιχείρηση

καθορίστηκε το ποσό των

500.000 ευρώ. Η Επιστρεπτέα Προκαταβολή είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και μη συμψηφιστέα με οποιαδήποτε οφειλή.

- **Εντάσσονται** ιδιωτικές επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής και ατομικές, ανεξαρτήτως κλάδου και αν αυτές έχουν ενταχθεί σε Κ.Α.Δ. για λοιπές ενισχύσεις, οι οποίες απασχολούν από 1 έως 500 εργαζόμενους και έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.
- **Εξαιρούνται** οι επιχειρήσεις που ήταν προβληματικές κατά την 31/12/2019, όσες είχαν τεθεί ή ήταν σε αδράνεια από τον Απρίλιο του 2019 και μερικές άλλες περιπτώσεις που αναφέρονται στην υπουργική απόφαση (Α 1076/2.4.2020).

- **Οι επιχειρήσεις που αξιοποιούν το σχήμα, δεσμεύονται από τη ρήτρα μη απολύσεων.**
- **Έως την 10.4.2020,** οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να εγγραφούν στην ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα που δημιουργήθηκε στην ΑΑΔΕ (myBusinessSupport) και να υποβάλλουν τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία. Εφόσον κριθεί ότι δικαιούνται την προκαταβολή, θα τους χορηγηθεί απευθείας από το κράτος μέσω του TAXIS.
- **Με Κοινή Υπουργική Απόφαση που θα εκδοθεί** μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής των αιτημάτων, ήτοι **μετά τις 10.4.2020,** θα καθοριστούν λεπτομερώς τα απαιτούμενα για την άμεση υλοποίηση του μέτρου.

Το μέτρο αυτό σε αντίθεση με άλλα, που σκοπό έχουν την ενίσχυση ρευστότητας στις επιχειρήσεις με την αναβολή βραχυπρόθεσμα της εκροής ρευστότητας, έρχεται με την εισροή «ζεστού χρήματος» να αυξήσει μακροπρόθεσμα την ρευστότητα των επιχειρήσεων και να ενδυναμώσει το κεφάλαιο κίνησης καθώς και τους χρηματοοικονομικούς δείκτες αυτών.

Συνεπώς θα πρέπει οι επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις, αφού λάβουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες τους, να επιδιώξουν την αξιοποίησή του μέτρου.

03. Η επανατοποθέτηση του Ελληνικού τουρισμού στο παγκόσμιο «restart»

Στις 27 Μαρτίου 2020, ο **Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (ΠΟΤ)** επανεκτίμησε τα μεγέθη αφίξεων για το έτος. Ο **Covid-19** καταφέρνει να εκτροχιάσει μια δεκαετή πορεία συνεχούς παγκόσμιας ανάπτυξης (Μ.Ο. 5% ανά έτος), βάζοντας υποχρεωτικό φρένο σε 1,5 δισ. ταξιδιώτες. Η νέα του εκτίμηση κάνει λόγο για μείωση 20%-30%, δηλαδή για απώλεια εισπράξεων αξίας 300-450 δισ. δολαρίων, ανάλογων της ανάπτυξης που είχε επιτευχθεί τα προηγούμενα 5-7 χρόνια.

Από το 2009 και μετά, η χώρα μας και ο τομέας του τουρισμού είχε αντιμετωπίσει με επιτυχία διάφορες κρίσεις, όπως η οικονομική κρίση, τις πτωχεύσεις Tour Operators, τα capital controls, το μεταναστευτικό/προσφυγικό.

Καμία από αυτές ωστόσο δεν

προκάλεσε την βούληση για μια επιχειρησιακή ετοιμότητα που θα θωράκιζε τον τομέα απέναντι σε κρίσιμους εξωγενείς παράγοντες. Η αισιοδοξία που παρέμεινε στον Τουρισμό ήταν αποτέλεσμα της υψηλής προτίμησης στην χώρα μας και της αυξανόμενης ζήτησης στα τουριστικά προϊόντα από ισχυρές

οικονομίες, όπως η Γερμανία, η Αγγλία και η Σκανδιναβία.

Την στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές, ο τομέας του τουρισμού δεν λειτουργεί. Τα ξενοδοχεία βρίσκονται σε επίσημο **lockdown**. Η επενδυτική δραστηριότητα φαίνεται να παγώνει για τουλάχιστον έξι μήνες, ώστε να επανεκτιμηθεί η κατάσταση και να επικαιροποιηθούν τα πλάνα ανάπτυξης. Δεν γνωρίζουμε την μορφή της διασυνδεσιμότητας της χώρας την επόμενη μέρα. Δεν μπορούμε να

μιλήσουμε με βεβαιότητα για το πότε οι αγορές μας θα ξεκινήσουν τα ταξίδια.

Η βραχυχρόνια μίσθωση αρχίζει να αντιλαμβάνεται ότι δεν μπορεί να υφίσταται εκτός οργανωμένου τουριστικού πλαισίου και ήδη ανεπτυγμένων τουριστικών προορισμών. Τέλος, όλα τα νέα εργαλεία τεχνολογίας, τα συστήματα κρατήσεων, οι πλατφόρμες προώθησης, ακόμα και οι τεχνικές marketing επαναπροσδιορίζονται.

Δύο είναι τα επίπεδα στα οποία ο τομέας θα πρέπει να επικεντρώσει άμεσα τις ενέργειές του για να προετοιμαστεί για το **restart**.

Σε **επίπεδο προορισμού**, απαιτείται η δημιουργία ενός συγκεκριμένου εργαλείου διαχείρισής του, με άξονα την ανάλυση του εκάστοτε προορισμού, των υποδομών του (ξενοδοχείων, ενοικιαζόμενων δωματίων, δρόμων, νοσοκομείων, πυλών εισόδου και εξόδου, καταναλώσεων ρεύματος, νερού κλπ), των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του, των προϊόντων και υπηρεσιών του, των ενεργών πολιτών του, των εμποδίων που συμβάλλουν στην στασιμότητά του, και των ενεργειών που πρέπει να γίνουν για να αναπτυχθεί περαιτέρω με τρόπο βιώσιμο.

Το αποτέλεσμα της προσέγγισης αυτής θα πρέπει να είναι η δημιουργία συγκεκριμένων και

εφαρμόσιμων πλάνων, προτάσεων και λύσεων που θα ενισχύουν την ελκυστικότητα των προορισμών σε κάθε ένα από τα βασικά κοινά, εξωτερικά και εσωτερικά. Έτσι, θα μπορούσαμε να απαντήσουμε με σαφήνεια στις νέες προκλήσεις: πώς προετοιμάζονται οι προορισμοί για τις νέες ανάγκες των τουριστών σε ασφάλεια, υγιεινή, πρότυπα και διαδικασίες; Πώς συμπεριλαμβάνονται οι ανάγκες των τοπικών κοινωνιών σε αυτό το σύστημα βιώσιμης ανάπτυξης; Πώς δημιουργούμε την νέα ταυτότητα των προορισμών; Πώς δημιουργούμε προϊόντα που θα ανταποκριθούν σε αυτές τις νέες συνθήκες; Πώς επανατοποθετούμε τους προορισμούς στη νέα τάξη πραγμάτων;

Αντίστοιχα, σε **επιχειρηματικό επίπεδο**, κάθε εταιρεία πρέπει να δημιουργήσει εξ αρχής έναν σταθερό οδηγό επιχειρησιακής λειτουργίας. Ο οδηγός αυτός θα αποτυπώνει με λεπτομέρεια όλα τα βήματα που θα πρέπει να ακολουθήσει για να εξασφαλιστεί η επιβίωση και η ανάπτυξη του. Η σε βάθος μελέτη και ανάλυση της αγοράς, των παγκόσμιων και τοπικών ανταγωνιστών, της μελλοντικής προσφοράς και ζήτησης, των τάσεων στον σχεδιασμό μείγματος δωματίων, προϊόντων και υπηρεσιών και η απεικόνιση όλων αυτών στην ανάπτυξη χρηματοοικονομικών μοντέλων, διαφορετικών σεναρίων λειτουργίας και μακροπρόθεσμων προβλέψεων, αποτελεί το πιο σημαντικό εργαλείο, ώστε ο

ξενοδόχος ή ο επενδυτής να μεγιστοποιήσει τις πιθανότητες επιτυχίας και ταυτόχρονα να μειώσει το επιχειρηματικό του ρίσκο. Ζητήματα όπως διαχείριση εσόδων, κοστολόγηση, υπολογισμός ρίσκου αθέτησης μελλοντικών απαιτήσεων, επαναδιαπραγμάτευση δανειακών υποχρεώσεων, διαχείριση συμβάσεων, εκτίμηση αξίας και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, χρήζουν άμεσης ανάλυσης.

Η προσαρμογή και η μετάβαση των προορισμών και των επιχειρήσεων σε σύγχρονα μοντέλα λειτουργίας που ενθαρρύνουν τη βιωσιμότητα, την νέα ανάπτυξη και τη διασύνδεση με τις τοπικές κοινωνίες, είναι μονόδρομος για την επιτυχημένη επανατοποθέτηση του Ελληνικού τουρισμού στο παγκόσμιο restart.

04. Crowe Pandemic Response App: Εργαλείο για την αξιοποίηση των δεδομένων και τη λήψη κρίσιμων αποφάσεων για τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις

Η Crowe λανσάρει την εφαρμογή Crowe Pandemic Response

Η πανδημία του κορωνοϊού έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις επιχειρήσεις παγκοσμίως. Οι οργανισμοί είναι πλέον επιφορτισμένοι με διαδικασίες όπως αυτές της διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης σε πολλαπλά μέτωπα - εθνικά και διεθνή- ενώ προσπαθούν να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα προστατεύοντας ταυτόχρονα το ανθρώπινο δυναμικό τους.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για την αξιοποίηση δεδομένων και σύγχρονων εργαλείων για την αποτελεσματική διαχείριση της πανδημικής κρίσης, η Crowe Global, μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες παροχής Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών και Τεχνολογικών υπηρεσιών με γραφεία σε όλο τον κόσμο, προχώρησε στο λανσάρισμα της εφαρμογής **Crowe Pandemic Response** με στόχο την υποστήριξη των επιχειρήσεων σε αυτή την κρίσιμη συγκυρία. Η εφαρμογή συλλέγει, αναλύει και οπτικοποιεί δεδομένα μέσω του **Tableau** ενώ σημειώνεται πως η χρήση δεν προϋποθέτει ούτε απαιτεί την πρόσβαση σε αυτό αποκλειστικά σε υφιστάμενους χρήστες του Tableau.

Η εξάπλωση της επιδημίας στην Ελλάδα βρίσκει την πλειοψηφία των ελληνικών επιχειρήσεων στα όρια μιας έντονης κι εξελισσόμενης κρίσης. Οι επιπτώσεις στην οικονομία είναι ήδη έκδηλες και οι διοικήσεις των μεγάλων,

μεσαίων και μικρών επιχειρήσεων στη χώρα αναζητούν τρόπους, διαδικασίες και εφαρμόζουν νέες πολιτικές ώστε να ανταπεξέλθουν στην δυσμενή συγκυρία και στις μεσοπρόθεσμες συνέπειές της. Η ΣΟΛ Crowe αξιοποιεί κάθε διαθέσιμο εργαλείο με την υποστήριξη των τεχνολογικών υποδομών της ώστε να προσαρμοστεί στις νέες αναδυόμενες και ιδιαίτερα εξατομικευμένες ανάγκες των πελατών της. Σε αυτή την κατεύθυνση και στο πλαίσιο της στρατηγικής συνεργασίας της με το όγδοο μεγαλύτερο δίκτυο παροχής ελεγκτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών παγκοσμίως, η ΣΟΛ Crowe αντλεί επιπρόσθετη τεχνογνωσία μέσα από την αξιοποίηση του εργαλείου **Crowe Pandemic Response App**, οδηγώντας τις επιχειρήσεις στη λήψη σημαντικών αποφάσεων για τη συνέχιση της επιχειρησιακής τους λειτουργίας και την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων που απειλούν την ίδια τη βιωσιμότητά τους.

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ;

Η εφαρμογή Crowe Pandemic Response συγκεντρώνει εξωτερικά δεδομένα, συμπεριλαμβάνοντας κυβερνητικές εντολές, αναστολές και παύσεις λειτουργίας επιχειρήσεων, κρουσμάτων ιού, συσχετίζοντάς τα με τα δεδομένα που διακινούνται και αφορούν στο εσωτερικό ενός οργανισμού, όπως για παράδειγμα στους εργαζόμενους, τους προμηθευτές, πελάτες, προϊόντα

και τις εγκαταστάσεις του. Το εργαλείο συγκεντρώνει τα δεδομένα που χρειάζονται τα στελέχη για τον εντοπισμό των αναδυόμενων κινδύνων, την προσαρμογή στις επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και αποφάσεις και τη φροντίδα προς τους εργαζομένους τους.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ
ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ;

Διαχείριση δικαιοδοσίας και εντοπισμός εντολής:

- **Εντολές:** Κλείσιμο γραμμής, κατευθυντήριες οδηγίες στέγασης, οικονομικές ενέργειες, αλλαγές πολιτικής και άλλες εντολές σε διάφορες δικαιοδοσίες.
- **Νομοθεσίες:** Παρακολούθηση των συνολικών και ενεργών περιπτώσεων των σχετικών νομοθεσιών, των αναρρώσεων, των θανάτων και άλλων δεδομένων που απαιτούνται για την αξιολόγηση των κινδύνων και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τους εργαζόμενους, τους προμηθευτές, τους πελάτες και τις εγκαταστάσεις. Οι νομοθεσίες μπορούν να περιλαμβάνουν περιφέρειες, χώρες, κράτη, πόλεις και επαρχίες.
- **Επαφές:** Προσδιορισμός των υπαλλήλων, των προμηθευτών, των πελατών και άλλων ατόμων που σχετίζονται με τον οργανισμό και τα οποία πρέπει να παρακολουθούνται και να υποστηρίζονται κατά τη διάρκεια της πανδημίας.
- **Παρακολούθηση σημείων αναφοράς έκθεσης στον ιό:** Παρακολούθηση τοποθεσιών έκθεσης και ιχνηλάτηση επαφών για άτομα που πιθανολογείται ότι έχουν εκτεθεί.

Υποστήριξη προσωπικού και ειδικές άδειες:

- **Αυτο-αξιολόγηση Προσωπικού:** Επικοινωνία με τους εργαζομένους για τη συγκέντρωση σχετικών δεδομένων, όπως για παράδειγμα στοιχεία που αφορούν στον τόπο εργασίας τους, τις ανάγκες εργασίας από απόσταση, τις αλλαγές προγράμματος, ανησυχίες σχετικά με την ατομική προστασία και ασφάλεια, την κατάσταση έκθεσής τους στον ιό κ.α. Δημιουργήστε μια μελέτη περίπτωσης και εφαρμόστε σχετικές ενέργειες, εάν οι απαντήσεις τους απαιτούν περαιτέρω αξιολόγηση ή παρακολούθηση.
- **Διαχείριση περιπτώσεων:** Επικυρώστε τις πληροφορίες και κινητοποιήστε τις ενέργειες που απαιτούνται για την υποστήριξη των εργαζομένων.
- **Υποστηρικτικές Δράσεις:** Δημιουργήστε και ακολουθήστε τις ενέργειες που απαιτούνται για την υποστήριξη των εργαζομένων, όπως για παράδειγμα την παροχή εξοπλισμού, επιπλέον χρημάτων, υλικών αγαθών, ψυχολογική υποστήριξη ή άλλη βοήθεια. Παρακολουθήστε τη ροή της εργασίας από την αρχή του αιτήματος, την έγκριση, την εκτέλεση και, αν είναι δυνατόν, την ανάληψη από τον υπάλληλο, την ασφάλιση, τα κυβερνητικά προγράμματα και άλλα.
- **Αδειοδότηση κύριου προσωπικού:** Διαχείριση της ροής του αιτήματος, έγκρισης και επικοινωνίας για τους υπαλλήλους ή τους εργολάβους που χρειάζονται άδεια, για να εκτελέσουν βασικές λειτουργίες. Το κύριο προσωπικό μπορεί να δημιουργήσει και να κατεβάσει ασφαλείς επιστολές ασφαλούς διακίνησης και μετακίνησης μέσω της εφαρμογής.

Διαχείριση της έκθεσης και ιχνηλάτηση επαφών

- **Διαχείριση έκθεσης:**

Παρακολούθηση των εκτεθειμένων ατόμων και προσδιορισμός των απαιτούμενων ενεργειών.

- **Δράσεις έκθεσης:**

Παρακολούθηση, έγκριση, εκχώρηση και επιβεβαίωση ενεργειών που σχετίζονται με εικάζουσα ή επιβεβαιωμένη έκθεση στον ιό, συμπεριλαμβανομένης της ειδοποίησης, το κλείσιμο των εγκαταστάσεων, τον καθαρισμό τους κα.

Κατεβάστε δωρεάν την εφαρμογή

Crowe Pandemic Response

**Ελεγκτικές
Υπηρεσίες**

Φωκ. Νέγρη 3
112 57, Αθήνα
T: 210 8691100
F: 210 8617328
210 8618016

solcrowe@solcrowe.gr

**Συμβουλευτικές
Υπηρεσίες**

Καρνεάδου 25-29
106 75, Αθήνα
T: 210 7256900
F: 210 7234583

advisory@solcrowe.gr

Στην ΣΟΛ Crowe συνεχίζουμε να παρέχουμε αδιάλειπτα τις ελεγκτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες μας σε όλο το εύρος των πελατών μας, λειτουργώντας με την υποστήριξη των άριτων τεχνολογικών υποδομών και συστημάτων που μας επιτρέπουν να είμαστε δίπλα σας για να συνεισφέρουμε στην αδιάκοπη επιχειρηματική σας λειτουργία.

Για οποιαδήποτε πληροφορία, αίτημα και ανάγκη οποιασδήποτε επικοινωνίας, όλοι οι άνθρωποι της ΣΟΛ Crowe παραμένουν στη διάθεσή σας είτε τηλεφωνικώς είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για να σας υποστηρίξουν και σε αυτή την κρίσιμη στιγμή.

Η ΣΟΛ Crowe συγκαταλέγεται ανάμεσα στις κορυφαίες εταιρείες παροχής Ελεγκτικών και Συμβουλευτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα και αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες εθνικές εταιρείες Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Ευρώπης. Με περισσότερους από 650 εξειδικευμένους επαγγελματίες συνεργάτες σε οκτώ σημεία στην Ελλάδα, η ΣΟΛ Crowe αποτελεί σήμερα τον πιο αξιόπιστο συνεργάτη, διοχετεύοντας στην ελληνική αγορά την τεχνογνωσία που αποκτά μέσω του 8ου μεγαλύτερου ελεγκτικού και λογιστικού δικτύου παγκοσμίως, της Crowe Global, του οποίου είναι μέλος από το 2006.

Η ΣΟΛ Crowe απασχολεί το μεγαλύτερο αριθμό Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και τους περισσότερους ελεγκτές όλων των βαθμίδων στην Ελλάδα, έχοντας υποστηρίξει ελεγκτικά και συμβουλευτικά περισσότερες από 4000 εταιρείες του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Αποστολή της ΣΟΛ Crowe είναι να συνεχίσει να επενδύει σε ένα μέλλον προς όφελος της ελληνικής επιχειρηματικότητας και οικονομίας.

www.solcrowe.gr

